

Műleírás

Mű címe: **Hagyjad a bajba!**

Balázs Nikolett

Magyar Képzőművészeti Egyetem, Festőművész szak, 5. évfolyam

Kategória: Festészet

Témavezető: Gaál József egyetemi docens

Munkáimhoz különböző anyagokat és többféle festészeti stílust alkalmazok. A dinamika, ritmus eléréséhez az ellentétekbe kapaszkodok, célom, hogy ezek ízesülésével alkossak képet. Munkáimnál egy konzervált állapot hatására törekszem, a megőrzés, tartósítás, problémájával foglalkozok. A növekedő szerves anyag, a szilikon, műanyag, az applikált növények gyakori elemek, amiből egy ritmikus formavilágot építek, hogy azok visszaadják a természet folyton változó, mozgásban lévő mivoltát. A kollázs-elv alapján felhasznált elemek egy közös történetet szönek, általában egy tájat, teret alkotnak, mely létrehozásához fontos kritériumom a tömör, lényegre törő megfogalmazás.

Első évesként témámat az állattenyésztés ipari formájából merítettem. Személyes kötődésem a témakörhöz, hogy állattenyésztő és mezőgazdasággal foglalkozó családban nőttem fel. „Felköltözésemkor” gondot jelentett a jó minőségi élelmiszerek beszerzése és akkoriban sokat foglalkoztam az ipari állattenyésztéssel. Munkáim témáját a húspultokba helyezett bontott csirkék és a futószalagon lógó állatok adták.

Pár év után ismét eljutottam a termelés tematikájához. Nagy segítségemre volt egy új média, a fotográfia alkalmazása. Egy olyan területbe kezdtem, amivel addig nem foglalkoztam, nem véleményezte senki a képeket, szabadon nyúltam az eszközhöz. Egy évnyi anyag után azt a következtetést szűrtem le, hogy szinte mindig a szülőfalumban és a körülöttük lévő kisvárosokban fotóztam. Ezek többségében valamilyen folyamatot ábrázoltak, általában a hangsúlyt a formákra, kompozíciókra tettem, a középpontba mindig egy élőlény, egy szerves anyag került.

Negyed évesként konceptuális munkáimban is megjelentek a szerves anyagok, amik valamilyen folyamatot ábrázoltak. Ismét használtam a húsábrázolást, ami utal emberre, állatra, fizikai, anyagi valókra, áldozatra stb. Olyan sokrétű jelentése van, amit nagyon szívesen használok és a mindennapi vizualitásom fontos része a családi hagyományok által. Akkoriban igyekeztem a szerves és szervetlen elemeket kombinálni és érzelmi állapotot tükrözni. Használtam a csempét, plasztikus anyagokat és a festést illúziókeltésre. Ezekkel a munkáimmal elégedett vagyok, kiléptem a komfortzónámból és elsajátítottam egy konceptuális hozzáállást, amit mostani munkáimban is hasznosítotok. Másik és fontosabb tanulság az az észrevétel volt, hogy hiányzott a vizuális egyensúlyra való törekvés. A hagyományos képalkotási módszer iránt kezdtem el ismét érdeklődni, olyan problémák foglalkoztattak, mint a kompozíció és különböző anyagok egy képen belüli egyensúlya.

„Kompozíció annyi, mint a dolgokon lévő törvényszerűséget felismerni, a véletlennel, a szeszéllyel és az önkénnyel szemben egyensúlyozni.”

Írja Hamvas Béla. Egy kép esszenciáját akartam megragadni, egy lényegre törő, absztrakt megfogalmazásra vágytam és éhesen kutattam a megfelelő táptalajt. Családomban a termelés betakarítás, tartósítás meghatározó és ez adja meg az alapvető életritmust. Ennek a folytonosságnak, dinamikának a jellegét akarom megragadni elsősorban a kompozíció, majd az ellentétes anyagok használata által. Ezen ütközések ízesülésére törekszem, hogy elérjem azt a pontot, amikor a lehető legkoncentráltabban tudok fogalmazni, de a kép egyes részletei még köthetőek az érzéki világhoz.

Gyermekkorom rajzóra feladatait, a préselt falevelek ragasztását a mikro és makro témát is használom, gyakran applikálok növényeket a képeimbe. Igyekszem vázlagszerű, friss munkákat létrehozni, amik nem a vászon kifestésére törekednek, hanem egy könnyed dinamikára, egy egységes képi világra. A vásznat gyakran szétvágom, az egyes elemeket áthelyezem bátran szerelem össze a képet különböző töredékekből. Úgy akarom kezelni a vásznat, mint gyermekkorom rajzóra feladatain, mikor színes papírokból kitépett, kivágott fragmentumokat ragasztottunk össze. A könnyedség ellenére egy nagyon pontos, átgondolt és világos rendre törekszem.

A versenyre szánt munkámhoz azokat az elemeket használtam, amik otthon körülvesznek. Szerves és szervetlen anyagokat egy képen belül ábrázolok, mivel ezek már nem léteznek egymás nélkül. A „kuka, kút, szatyor kék” elengedhetetlen eleme a tájnak. Ezen kívül használtam plasztikus anyagokat majd lefestettem bélszerűre. Applikáltam pár szál gázt, hogy kijelöljem a háttérrel. Ezen vegyes elemek harmóniájára törekedtem úgy, hogy az ne legyen se túl kevés és se túl sok. Egyszerű, ritmusos, vázlagszerű, laza képet akartam létrehozni, amiben vannak elnagyolt és alaposan, megfestett elemek, geometrikus és expresszív részek. Úgy tűnik állandó elem már a szilikon és egy-két szerves anyag beapplikálása, vagy illúziójának keltése. Ezen formai, anyagi ellentétek ízesülését tűzöm ki célul minden egyes képnél.

Fontos még megemlítenem a 2014-es művésztelepi munkáimat, hisz ezek voltak a pályamunkám közvetlen előzményei. Különbség ott abban volt, hogy panorámaképet készítettem és egy sorozat 3 képből állt. Kis méretük lévén könnyedén és gyorsan dolgoztam, figyelmen kívül hagyva a képek határait. A 3 kép adott ki egy egészet, amit egyként kezeltem. A célom az is volt, hogy ha szétválasztom őket, önállóan is egészségesen viselkedjenek. Ezt a feladatot úgy érzem könnyedén megoldottam, ezért kihívásként ezt nagyban akartam megvalósítani ráadásul csak egy képben gondolkodni. A könnyedséget és egyszerűséget sikerült megoldanom, ám következetes gondolkodást igényelt. Volt mikor számítógépes programokkal terveztem meg a végső fázist. Muszáj volt feladnom azokat a részeket is, amikkel napokig dolgoztam, illetve a drága anyagokat bátran szétvágni és egy-egy részt újra

lealapozni. Ezért is esett a választom a „Hagyjad a bajba!” címre. A munkafolyamatra való utaláson kívül, egy falusi hangulatot is közvetít, illetve személyes élmények is fűznek ehhez a mondathoz.

A továbbiakban olyan alkotókat szeretnék említeni, akik nagy hatással voltak rám és a munkámmal való összehasonlítás révén jobban elhatárolhatom tőlük céljaimat.

Elkerülhetetlen megfogalmaznom, hogy miben különbözik a szándékom Bukta Imre munkáitól. Nem akarok szomszédokat és mindent lefesteni, ami falusi. Engem maga a munka, a folyamat, a táj dinamikája érdekel egy absztrakt megfogalmazásban. Nekem nagyon fontos, hogy honnan táplálkozom, de egy univerzálisabb formanyelvre törekszem. A lehető legegyszerűbb megfogalmazásra vágyom, ahol az üres részek épp oly fontosak, mint a többi. Ha az otthoni közegre gondolok, egyből a sok tiszta tér, a csend, az óriási puszták jutnak eszembe, ahol minden egyes tárgynak óriási szerep jut és történetük összefügg egy különös rendben. Ezt csak otthon érzem és igyekszem minél több munkámban feldolgozni ezt az élményt addig, amíg van honnan inspirálódni.

Ursula von Rydingsvard német származású, New York-ban élő szobrásznő. Gigantikus, fa szobrokat készít, melyek kizárólag organikus formákból és alapanyagokból épülnek fel. Formavilága nagy hatással volt rám. Én geometrikus és organikus formákat egyszerre használok egy munkán belül, azt hiszem ez az alapvető különbség köztünk. A munkáim esszenciáját a paradoxon képezi, az organikus-mesterséges, szabályos-szabálytalan tisztaságos, könnyed-nehéz egy rendszerbe fogása. Több neműség az alapja munkámnak, ez az, ami megadja az ízesülés feladatát.

Szóllósi Géza tematikája számomra nagyon szimpatikus ám anyaghasználatával morálisan nem értek egyet. A technika-téma kapcsolatában viszont közel érzem gondolkodását az én munkafolyamatomhoz. „A technika generálja a témát, a téma meg visszagenerálja a technikát.” Mikor nekiállok a festésnek, szándékommal nem vagyok mindig tisztában, nem tudok minden egyes fázist előre megtervezni. A dolgok többsége ösztönös és utólagos következtetésekkel jövök rá a miértjükre, amik a későbbiekben nagy segítségemre vannak, és így értelmes rendszert tudok belőlük építeni.

Sok sikertelen próbálkozás, keresgélés van mögöttem és remélem még lesz is, de mostani belátásom szerint a jelenlegi koncepciómmal sokáig fogok foglalkozni, mind a képalkotás és mind az objekt területén.

Irodalomjegyzék:

Hamvas Béla - Kemény Katalin (1947): Forradalom a művészetben. Pannónia Könyvek

<http://www.mohaonline.hu/elet-es-stilus/szollosi-geza-preparator-taxidermia-roham>, 2014-11-03-án.

<http://bklynr.com/ursula-von-rydingsvard-will-be-the-last-artist-in-bushwick/> 2014-11-03-án.